

**CURTEA SUPREMĂ
DE JUSTIȚIE**

ÎNCHEIERE

cu privire la inadmisibilitatea recursului declarat de Tatiana Ursachi,
reprezentată de avocata Lilia Ababei,

în cauza civilă, intentată la cererea de chemare în judecată depusă de
Viorel Văzdăuțeanu către Tatiana Ursachi cu privire la restituirea sumelor
bănești obținute prin îmbogățire nejustificată,

împotriva deciziei din 8 februarie 2024 a Curții de Apel Bălți,

*(Dosarul nr. 2ra-817/24
NR. PIGD 2-21118243-01-2ra-04072024)*

Recurs declarat după 01 septembrie 2023. Recursul este vădit neîntemeiat.
Art. 433 alin. (1) lit. f) din Codul de procedură civilă.
Dezacordul recurentului cu decizia instanței de apel nu constituie un temei de
casare a ei.

Judecătoria Drochia, sediul Central: jud. V. Craveț
Curtea de Apel Bălți: jud. S. Procopciuc, D. Corolevschi, E. Grumeza

4 decembrie 2025

Textul corespunde originalului

Examinând în lipsa părților chestiunea cu privire la admisibilitatea recursului declarat de Tatiana Ursachi, reprezentată de avocata Lilia Ababei,

Curtea Supremă de Justiție, în completul compus din:

Ion Munteanu, *Președinte*,

Gheorghe Stratulat,

Oxana Oarfeni, *judecători*,

constată următoarele:

ÎN FAPT

1. La 6 august 2021, Viorel Văzdăuțeanu a depus cerere de chemare în judecată către Tatiana Ursachi, cu privire la restituirea sumelor bănești obținute prin îmbogățire nejustificată (f. d. 6-9).

2. În motivarea cererii de chemare în judecată, reclamantul Viorel Văzdăuțeanu a indicat că prin hotărârea din 21 septembrie 2017 a Judecătoriei Drochia, a fost desfăcută căsătoria încheiată între Viorel Văzdăuțeanu și Tatiana Văzdăuțeanu, cu stabilirea domiciliului copiilor minori XXXX (a.n. XX) și XXXX (a.n. XX).

3. Reclamantul, Viorel Văzdăuțeanu a invocat că după divorț, alocă mijloace de întreținere copiilor minori.

4. Ulterior, prin hotărârea din 14 august 2018 a Judecătoriei Drochia, a fost admisă acțiunea formulată de Tatiana Văzdăuțeanu împotriva lui Viorel Văzdăuțeanu, privind încasarea pensiei de întreținere a copiilor minori, începând cu 30 mai 2017.

5. Viorel Văzdăuțeanu, în perioada 30 mai 2017 – 28 februarie 2018, a efectuat mai multe transferuri bancare, a căror sumă cumulată constituie 1200 de euro.

6. A susținut că aceste mijloace au fost destinate întreținerii copiilor, iar reclamanta nu refuza primirea acestora. Ulterior, Tatiana Ursachi (Văzdăuțeanu) a depus o acțiune în instanța de judecată, solicitând încasarea restanței la pensia pentru întreținerea copiilor minori, inclusiv pentru

perioada în care au fost efectuate transferurile bănești, refuzând recunoașterea sumelor transferate în perioada 30 mai 2017 – 28 februarie 2018 ca fiind alocate întreținerii copiilor.

7. Reclamantul a menționat că prin hotărârea din 10 noiembrie 2020 a Judecătoriei Drochia, instanța nu a inclus plățile efectuate în scopul întreținerii copiilor minori. Soluția instanței de fond a fost menținută de către instanțele de apel și recurs.

8. În opinia reclamantului, odată cu pronunțarea unei soluții irevocabile în litigiul privind calcularea restanței la plata pensiei de întreținere, suma transferată de el reprezintă o îmbogățire nejustificată, în sensul alin. (1) al art. 1979 din Codul civil.

9. În drept, reclamanta și-a întemeiat pretențiile în temeiul dispozițiilor art. 391 alin. (1), art. 395 alin. (4), art. 1979, art. 1981 alin. (4), art. 1983, art. 1984 și art. 1993 din Codul civil.

POZIȚIA PRIMEI INSTANȚE

10. Prin hotărârea din 2 octombrie 2023 a Judecătoriei Drochia, sediul Central, a fost respinsă cererea de chemare în judecată depusă de Viorel Văzdăuțeanu împotriva Tatianeii Văzdăuțeanu privind restituirea sumelor bănești.

11. Instanța de fond a considerat că reclamantul nu a prezentat probele în susținerea pretențiilor, precum și lipsa raporturilor juridice care ar rezulta din actele prezentate de reclamant și din pretenția formulată în cererea de chemare în judecată.

12. Totodată, a fost reținut faptul că instanța nu poate pune la baza hotărârii declarațiile reclamantului și ale reprezentantului acestuia, nefiind prezentate probe necesare, juste, pertinente și concludente care să confirme poziția expusă prin declarații (f. d. 125, 129-133).

EXERCITAREA CĂII DE ATAC ÎN ORDINE DE APEL

13. La 4 octombrie 2023, Viorel Văzdăuțeanu a declarat apel nemotivat (f. d. 136) împotriva hotărârii din 2 octombrie 2023 a Judecătoriei Drochia, sediul Central, iar la 27 decembrie 2023 a declarat apel motivat, solicitând

admiterea apelului, casarea hotărârii instanței de fond, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi decizii de admitere a cererii de chemare în judecată depusă de Viorel Văzdăuțeanu (f. d. 144-148).

POZIȚIA INSTANȚEI DE APEL

14. Prin decizia din 8 februarie 2024 a Curții de Apel Bălți a fost admis apelul declarat de Viorel Văzdăuțeanu, reprezentat de avocatul Virgiliu Rusu. S-a casat hotărârea din 2 octombrie 2023 a Judecătorei Drochia, sediul Central, cu pronunțarea unei noi hotărâri prin care s-a admis parțial acțiunea civilă formulată de Viorel Văzdăuțeanu și s-a încasat de la Tatiana Ursachi, în beneficiul reclamantului, suma de 1200 (una mie două sute) euro, echivalentul în lei moldovenești la data executării hotărârii (f. d. 165, 166-173).

15. Instanța de apel a reținut, cu referire la norma aplicabilă, că transferurile de bani au avut loc în perioada anilor 2017-2018, iar raportului juridic îi sunt aplicabile prevederile legale în vigoare la acel moment, respectiv prevederile Codului civil de până la 01.03.2019.

16. În opinia instanței de apel, o persoană obține o îmbogățire nejustificată (persoană îmbogățită), care se atribuie dezavantajului suferit de o altă persoană (persoană dezavantajată), aceasta este obligată față de persoana dezavantajată să restituie îmbogățirea.

17. Instanța de apel, a menționat că în condițiile în care se confirmă că apelantul Viorel Văzdăuțeanu a efectuat transferul sumei de 1200 euro, aceasta a fost acceptată de către Tatiana Ursachi și că nu s-a confirmat existența unui alt raport obligațional între părți decât cel de plată a pensiei de întreținere a copiilor minori, în speță, s-a confirmat că suma de 1200 euro, transferată de Văzdăuțeanu Viorel Tatianeii Văzdăuțeanu (Ursachi), constituie îmbogățire nejustificată, iar situația dată se încadrează perfect în dispozițiile art. 1389 alin. (1) și (2) lit. a) din Codul civil, care stipulează că îmbogățirea este nejustificată dacă: a) temeiul raportului obligațional a decăzut ulterior.

18. Respectiv, Văzdăuțeanu Viorel, efectuând transferurile în perioada 30.05.2017–02.02.2018, a considerat că aceste sume sunt achitate cu titlu de pensie de întreținere a copiilor minori, iar Tatiana Ursachi (Văzdăuțeanu),

înaintând acțiunea privind încasarea restanței la plata pensiei de întreținere, a invocat că pensia de întreținere nu a fost achitată de către Văzdăuțeanu Viorel, acțiunea fiind admisă de către instanță fără a lua în calcul transferurile menționate.

19. Prin urmare, suma de 1200 euro, transferată lui Ursachi (Văzdăuțeanu) Tatiana, constituie îmbogățire nejustificată, din motiv că a fost oferită de către Văzdăuțeanu Viorel pentru un scop care nu a fost atins și urmează a fi restituită persoanei dezavantajate, Văzdăuțeanu Viorel, de către persoana îmbogățită, Ursachi Tatiana.

20. Colegiul instanței de apel a remarcat faptul că în speță, sunt respectate și exigențele art. 210 alin. (1) din Codul civil, în redacția anterioară modificărilor din 01.03.2019, aflată în vigoare la data efectuării transferurilor bănești, care statuiază că actele juridice trebuie să fie încheiate în scris între persoanele juridice și persoanele fizice, precum și între persoanele fizice, dacă valoarea obiectului actului juridic depășește 1000 de lei, iar în cazurile prevăzute de lege, indiferent de valoarea obiectului.

21. Cu referire la încasarea costului folosinței sumelor obținute prin îmbogățire nejustificată, echivalent cu rata de bază a BNM, în cuantum de 5.030 lei, instanța de apel, a respins-o, argumentând poziția prin prisma prevederilor legale stipulate în art. 1395 și 1980 din Codul civil.

22. De asemenea, instanța de apel a reținut excluderea posibilității unei recuperări duble pentru persoana dezavantajată. Această situație este posibilă atunci când creditorul are un drept la acțiune în virtutea normelor privind îmbogățirea nejustificată și, de asemenea, are un alt drept la restituire, fundamentat pe alte prevederi legale. Problema concurenței dintre diferite norme și normele privind îmbogățirea nejustificată este soluționată prin dispoziția care stabilește că satisfacerea unei pretenții, fundamentată pe anumite prevederi legale, reduce în această măsură pretenția întemeiată pe normele privind îmbogățirea nejustificată și invers.

23. În cauză, instanța de apel a notat că regula generală conține o normă de bază, comprehensivă, care înglobează toate obligațiile ce se nasc din raportul de îmbogățire nejustificată, fiind formulată în termeni largi, astfel încât se referă la toate cazurile de îmbogățire, indiferent de modul în care s-

a realizat: fie că este rezultatul prestației făcute pentru executarea unui contract nul, fie că este o plată nedatorată, fie că este rezultatul folosirii proprietății altei persoane sau că a fost obținută în alt mod.

EXERCITAREA CĂII DE ATAC ÎN ORDINE DE RECURS

24. La 4 iulie 2024, Tatiana Ursachi, reprezentată de avocata Lilia Ababei, a declarat recurs împotriva deciziei din 8 februarie 2024 a Curții de Apel Chișinău, solicitând admiterea recursului, casarea deciziei instanței de apel și trimiterea cauzei spre rejudecare în instanța de apel, în alt complet de judecată (f. d. 182-188).

SOLICITAREA RECURENTULUI

25. În motivarea recursului, recurenta Tatiana Ursachi, reprezentată de avocata Lilia Ababei, a invocat că recursul poate fi admis dacă decizia este arbitrară ori se bazează în mod determinant pe aprecierea vădit nerezonabilă a probelor.

26. Recurenta a invocat că Viorel Văzdăuțeanu nu a demonstrat îmbogațirea fără justă cauză prin prisma art. 1389 alin.(1) din Codul civil (în vigoare pînă la 1 martie 2019), considerând pretențiile neîntemeiate.

27. Consideră că instanța de apel nu a dat apreciere deplină probelor administrate, or partea reclamantă a anexat înscrisuri în limba engleză fără traducerea acestora în contradicție cu prevederile art.167 din Codul de procedură civilă.

28. Reieșind din traducerea, “tipul tranzacției” este invocat donație de suport financiar sau cadou pentru membru al familiei. Astfel, recurenta consideră că Viorel Văzdăuțeanu a efectuat transfer cu titlu de donație în vederea susținerii financiare a copiilor.

29. Consideră recurenta că instanța de apel a pronunțat o decizie fără elucidarea tuturor circumstanțelor pertinente speței.

TERMENUL DE DECLARARE A RECURSULUI

30. Art. 434 alin. (1), (2) din Codul de procedură civilă:

„(1) Recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel.

(2) Termenul de 2 luni este termen de decădere și nu poate fi restabilit.”

31. Completul de judecată conchide că recurenta s-a conformat prevederilor art. 434 alin. (1) din Codul de procedură civilă și a depus în termen recursul, întrucât copia deciziei motivate a fost expediată la 25 iunie 2024, fapt confirmat prin scrisoarea de expediere (f. d. 176), iar cererea de recurs a fost depusă la 4 iulie 2024 (f. d. 182-188).

32. Ulterior, către Viorel Văzdăuțeanu a fost expediată copia recursului declarat de Tatiana Ursachi, reprezentată de avocata Lilia Ababei, împreună cu înștiințarea privind necesitatea depunerii referinței în termen de o lună de la data primirii corespondenței, fapt confirmat prin scrisoarea de expediere anexată la materialele dosarului (f. d. 203).

33. La 6 septembrie 2024, Viorel Văzdăuțeanu a depus referință prin care a solicitat adoptarea unei încheieri de recunoaștere a inadmisibilității recursului declarat în baza art. 433 alin. (1) lit. a) și f) din Codul de procedură civilă.

LEGISLAȚIA RELEVANTĂ

34. Art. 433 alin. (1) lit. (f) din Codul de procedură civilă

(1) Cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care: f) recursul este vădit neîntemeiat.

35. Art. 432 alin. (1), (2) din Codul de procedură civilă

(1) Recursul este admis dacă:

a) interpretarea legii din hotărârea contestată este contrară jurisprudenței uniforme a Curții Supreme de Justiție;

b) prin admiterea recursului, se schimbă sau se consolidează jurisprudența Curții Supreme de Justiție;

c) a fost admis neîntemeiat un apel introdus tardiv sau a fost respins ca fiind tardiv un apel depus în termen;

d) hotărârea sau decizia vizează drepturile persoanei care nu a fost atrasă în proces;

e) hotărârea sau decizia este arbitrară ori se bazează în mod determinant pe aprecierea vădit nerezonabilă a probelor;

f) instanța nu a fost compusă potrivit legii sau hotărârea a fost pronunțată cu încălcarea competenței jurisdicționale.

(2) Temeiurile menționate la alin.(1) lit.d)–f) pot fi invocate în recurs doar dacă au fost invocate în apel sau dacă încălcarea a avut loc în instanța de apel.

36. Art. 440 alin. (1), (2) din Codul de procedură civilă

„(1) În cazul în care se constată existența unuia dintre temeiurile prevăzute la art. 433, completul din 3 judecători, printr-o încheiere irevocabilă adoptată în lipsa părților, declară recursul inadmisibil.

(2) Încheierea privind inadmisibilitatea recursului, care conține sumar faptele cauzei, motivele și temeiul inadmisibilității, se publică pe pagina web oficială a Curții Supreme de Justiție și se expediază părților.”

MOTIVAREA INSTANȚEI

37. Din analiza prevederilor legale reținute supra, rezultă că admisibilitatea/ inadmisibilitatea recursului, urmează să însușească în condițiile Codului de procedură civilă exercitarea efectivă a unui control de legalitate veritabil bazat pe temeiuri concludente și serioase. Astfel, normele citate oferă un drept exclusiv al instanței de recurs de a filtra cererile de recurs care nu prezintă o motivare suficient de serioasă.

38. În această ordine de idei, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție reține că, Codul de procedură civilă dezvoltă nu doar caracterul nedevolutiv al recursului, dar și cerința de seriozitate a cererii din perspectiva invocării unor veritabile și esențiale încălcări de drept procedural și material capabile să răstoarne deciziile instanței de apel contestate.

39. Completul Curții Supreme de Justiție notează că pentru a trece testul de admisibilitate, cererea de recurs trebuie să conțină o motivare convingătoare și întemeiată în condițiile nominalizate mai sus. În consecutivitate, motivarea cererii de recurs în circumstanțele expuse se referă la formalitățile pe care trebuie să le întrunească cererea în vederea rezistării testului și filtrului de admisibilitate.

40. Instanța de recurs atestă că motivele de casare, invocate în recurs, nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 din Codul de procedură civilă, deoarece se referă la dezacordul recurenteii cu soluția pronunțată de către Curtea de Apel Bălți și nu relevă că aceasta s-ar baza în mod determinant pe aprecierea vădit nerezonabilă a probelor, respectiv nu constituie temei de casare a deciziei recurate.

41. Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție notează faptul că dezvoltarea recursului trebuie să cuprindă o motivare corespunzătoare, în sensul arătării cu claritate a acelor critici, care sunt de natură a învedera netemeinicia hotărârii/deciziei și care se încadrează în temeiurile prevăzute la art.432 din Codul de procedură civilă.

42. Nu este suficientă simpla expunere a circumstanțelor faptice ale cauzei, fiind necesară motivarea recursului cu indicarea motivelor de netemeinicie pe care se bazează, precum și dezvoltarea lor. Motivarea recursului însemnând nu doar exprimarea nemulțumirii față de actul de dispoziție pronunțat în apel, ci expunerea tuturor motivelor pentru care, din punctul de vedere al părții, instanța a pronunțat o hotărâre neîntemeiată.

43. Recursul nu se poate limita la o simplă indicare a textelor de lege, ci implică determinarea greșelilor imputate instanței de apel și o minimă argumentare a criticii în fapt și în drept, precum și indicarea probelor pe care se bazează aceste critici. Simpla trimitere la un text de lege, fără explicarea pretensei interpretării și/sau aplicării eronate a prevederilor legale de către instanța de apel, nu echivalează cu un argument. Dacă ar proceda la examinarea unei asemenea pretins argument, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție s-ar substitui autorului recursului, fapt care ar echivala cu un control efectuat din oficiu.

44. Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție accentuează că admisibilitatea recursului trebuie privită și în contextul rolului și funcției legale a instanței judecătorești supreme care constă, în special, în asigurarea și interpretarea uniformă a legilor la examinarea cauzelor. Astfel, motivarea oricărei cereri de recurs trebuie să țină cont pentru a trece filtrul de admisibilitate și a avea succes, de aceste însușiri de ordin legal fundamental.

45. În acest sens, CtEDO în jurisprudența sa constantă statuează că dreptul de acces la instanțe nu este absolut. Există limitări implicit admise [Golder împotriva Regatului Unit, pct. 38; Stanev împotriva Bulgariei (MC), pct. 230]. Acesta este în special cazul condițiilor de admisibilitate a unui recurs, întrucât prin însăși natura sa necesită o reglementare din partea statului, care se bucură în această privință de o anumită marjă de apreciere (Luordo împotriva Italiei, pct. 85). Condițiile de admisibilitate ale unui recurs pot fi

mai stricte decât pentru un apel (Levages Prestations Services împotriva Franței, pct. 45).

46. Curtea a mai reiterat că modul de aplicare a articolului 6 procedurilor în fața instanțelor ierarhic superioare depinde de caracteristicile speciale ale procedurilor respective, urmând de ținut cont de totalitatea procedurilor în sistemul de drept național și de rolul instanțelor ierarhic superioare în acest sistem. (Botten v. Norway, hotărâre din 19 februarie 1996, Reports 1996-1, p.141, § 39). La fel, conform jurisprudenței CtEDO, procedurile cu privire la admisibilitatea căii de atac și procedurile care implică doar chestiuni de drept, și nu chestiuni de fapt, pot fi conforme cu cerințele articolului 6 § 1 (a se vedea Helmers c. Suediei 09 octombrie 1991, § 31, Seria A, nr. 212-A).

47. În astfel de circumstanțe, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție concluzionează de a aprecia recursul declarat de Tatiana Ursachi, reprezentată de avocata Liliana Ababei, ca fiind inadmisibil.

48. Ținând cont de cele expuse *supra* și în temeiul art. 431 alin. (1) și (2), art. 433 alin. (1) lit. f), 440 alin. (1) și (2) din Codul de procedură civilă.

COMPLETUL, CU UNANIMITATE DE VOTURI,

Declară inadmisibil recursul depus de Tatiana Ursachi, reprezentată de avocata Lilia Ababei, împotriva deciziei din 8 februarie 2024 a Curții de Apel Bălți.

Încheierea este irevocabilă.

Președinte

Ion Munteanu

Judecători

Gheorghe Stratulat

Oxana Parfeni